

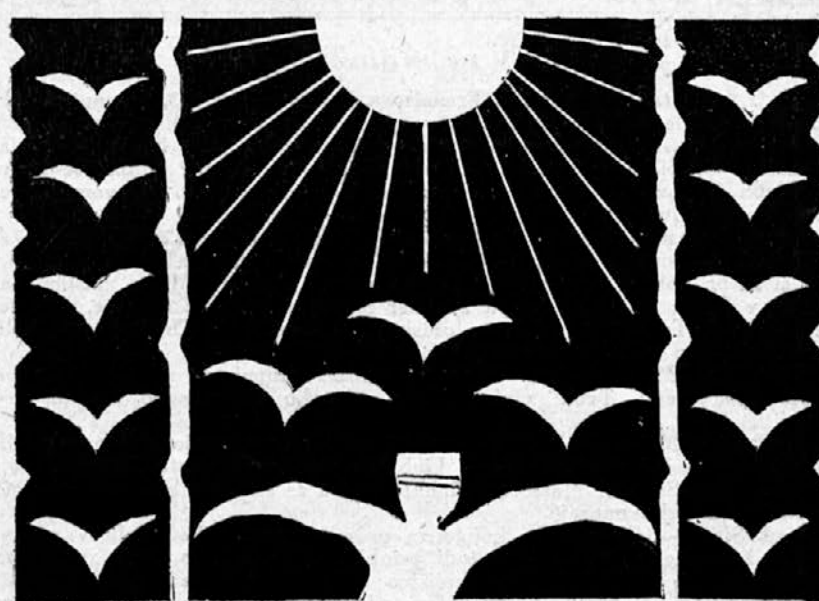
Poštnina plačana v gotovini.

Leto 1925/26, št. 7. marec.

ORLIČ

LETNIK JESTI

L J U B L J A N A

VSEBINA

Mama	73
Mati in otrok	74
Savin: Mati, jaz tihe ljubezni želim	75
Štefan T.: Orlič Pavlek	76
P. Krizostom: Tudi jaz sem mislil na vas	80
Prof. Fr. Pengov: Kanarček	82
Br. L.: Nov prapor	83
Za bodrilo in razvedrilo	

Vesela pošta br. Nardžiča.

V nabiralnik.

G. p. Bernard Ambrožič, Franciscan Fathers, Box 443, Lemont, Cook Co., Ill. — Na splošno željo Orličev priobčujem Tvoj naslov, ker bi nekateri radi pisali, pa niso imeli naslova. Mea culpa, ako bo preveč dela z našimi Orličmi še v Ameriki. Ali ste »Orliča« že dobili? Koliko je že v Ameriki Orličev? — Spisa br. Nardžiča pa ni bilo to pot. Saj vem, da je bila pošta kriva.

P. Krizostom Sekovanič, Roma (24), Via Merulana 124. — Najlepša Ti hvala za pismo in prelepo črtico. Prav za prav je zasluga Orliča Mirkota, da si se po dolgem času zopet oglasil v našem »Orliču«. Mirko, mislim, da je še v Rimu; čudno se mi pa zdi, ker mi zadnji čas nič ne piše. Ako je še v Rimu, Te gotovo pride še obiskat. — Kdaj bodo Orličmi zopet brali kako pesmico p. Krizostoma? — Bog živi!

J. Š. v M. — Midva sva pa tako blizu skupaj, da mi skoraj ne bi bilo treba pisati. Tvoje zanimanje za orlovsko organizacijo moram pohvaliti.

T. R. v M. — Tvoje pisemce mora vzbuditi zanimanje tudi pri drugih dijaških orlovskih odsekih. Kje je Ljubljana, kje Novo mesto, Kranj, Celje, Ptuj, Murska Sobota? Maribor se lahko smatra za središče kat. mladinskega gibanja. Le tako naprej!

I. Silič. — Obljubljeno knjigo za opis naslovne slike »Orliča«, upam da si že prejel. Poslano bom tudi priobčil. (Morebiti bo koga zanimalo, kakšno knjigo je dobil? Lepo knjižico »Misijonska prireditve«, ki jo je uredil »Orličev« urednik. Zanimanje za misijone je zlasti veliko med našim dijaštvom; »Orlič« bo tudi vedno podpiral prekornostno delo, ki bo dalo novega kat. življenja v naših vrstah.)

J. S. — »Mlad sem, zato še lahko napredujem.« Tega stavka sem bil pri vsej pošti najbolj vesel in ga bi bilo škoda, če bi ostal v urednikovi miznici. Dober nauk je zlasti lep, ako je preizkušen. Kajne Josip?

G. Smol. — Vaša stvar »Voditeljem naraščaja« pride kmalu na vrsto. Malo potrpljenja!

Vigrednica v C. — »Lojzetov sprejem v Marijin vrt« je prav mična stvarica in jo bom priobčil. Vsak naj po svojih močeh prispeva k pravi vzgoji mladine! Ostanite sotrudnica »Orliča«. Bog živi!

Nadaljevanje na predzadnji strani.

Mama.

Kako naj Te kličem drugače, saj si me sama tako učila! Sama si mi pripovedovala, kako je bilo onega presrečnega večera, ko sem prvič zaslovkoval: ma-ma. Ti si zajokala, ko si zaslišala prvo besedo iz ust svojega otroka. Poljubila si moje ustnice in jih blagoslovila z znamenjem sv. križa.

Mama — to je bil ves svet mojega otroškega čustvovanja in življenja. Ti si bila meni vse. Ti si bila samo moja. Ako sem bil lačen, si Ti utešila nebogljenčka, ako sem se potolkel, si me Ti lečila s svojim poljubom in s sladko besedico. Zvečer si me Ti spravljala spat. Kako dolgo si slonela nad mojo posteljico in mi pripovedovala o zlatih nebesih, o angelcih, o dobri božji mamici, o vsevidnem Bogu; tiste pesmice se še spominjam:

Pojd' mo spat,
Bog je zlat.
Kaj Marija dela?
Duše napaja,
v svet' raj jih posaja.
Pojd' mo še mi,
da nas napoji
in v svet' raj posadi!

O, kako si znala viliti v moje srce ljubezen do sv. vere! Moliti si me učila zelo zgodaj. Naša molitev bodi naše darovanje samega sebe Bogu, tako si me učila! Nekoč si me vzela s seboj v cerkev. Bila je sveta maša. Sicer tako zgovoren otročiček, sem ob pogledu na toliko lepoto ostrmel. Duhovnik se mi je zdel prevzišen, zazrl sem se v ministranta in sem zaželel v svojem srcu, da postanem tudi jaz kdaj tako priden.

Začel sem hoditi v šolo. O, mamica, sedaj šele razujem in znam tudi ceniti Tvojo skrb!

Teško si me odpustila v šolo. Vsakikrat si me blagoslovila in Tvoje oko se je orosilo. Danes to razujem. Tiha sreča domačega življenja je dobila novo okno v svet. Mamica, poleg Tebe so začeli rasti drugi

ljudje: katehet, učiteljica, učitelj, profesor in drugi. Tovariši sošolci niso bili baš najboljši.

Začelo se je življenje, ko si Ti bolj molčala in pazljivo motrila moje spremembe. Ako sem se zakasnil za nekaj minut iz šole, si me s skrbjo izpraševala, gledala v moje oči in tam iskala odgovora.

Mamici se nisem nikdar zlagal! To je ona vedela in je bila mirna v svojem srcu.

Vidiš, mamica, še danes, ko te nimam več žive, si mi Ti tako blizu! Ko bomo 25. marca slavili slovensko mater, jaz bom mislil i molil zate. Ti si mi še vedno vse, moja najdražja!

* * *

Slovenski Orlički in Orličice!

Kadar vas zove vaša slovenska mati, poslušajte njen glas: le v spoštovanju matere, njene govornice, njenih zlatih naukov, njene nesebične ljubezni, njenega neumornega dela, njenega tihega trpljenja in zglednega verskega življenja boste sami rastle v plemenite in značajne fante in dekleta!

* * *

Slovenska mati, iskrena ti hvala za vse!

Mati in otrok.

Najmočnejša je ljubezen materina.

Ks. Meško.

*Kljub otročji nehvaležnosti je materina ljubezen najstano-
vitnejša ljubezen na svetu: samo materina ljubezen je neupo-
gljiva, nepremeljiva.*

Paulina Pajkova.

Otrokovo življenje brez materine ljubezni, je kakor pomlad brez solčne toplote.

Dokler so otroci majhni, stopajo materi v naročje, ko odrastejo, pa na srce.

Otrok, ki uboga svojo mater samo radi bobončkov, jo bo v nekaj letih pretpepal.

*Najslajša beseda je — — **mati!***

Savin:

Mati, jaz tihe ljubezni želim.

Mati, jaz tihe ljubezni želim,
kot vir jo skoz gaj žuboreva.

Mati, jaz sladke ljubezni želim,
kot slavček jo v noči opeva.

Mati, koprneče ljubezni želim,
kot cvetka jo k solncu duhteva.

Mati, jaz tihe ljubezni želim . . .

Štefan T.:

Orlič Pavlek.

Igra v dveh dejanjih.

O s e b e :

Pavlek , 12 let.	Lojze ,	} Dečki od 10 do 14 let.
Rok , njegov oče.	Francelj ,	
Jernej , Pavlekov stric.	Blaže ,	
Tone , 19 let.	Joško ,	
Ivan , njegov brat, 13 let.	Andrejček ,	
Mihec , 14 let.		

I. DEJANJE.

Pozorišče: na desni strani hiša, ob nji klopica, mimo pelje pot; na levi strani vrt, mimo njega gre pot; v ozadju gore.

1. prizor.

Lojze, Francelj, Blaže, Joško in Andrejček pritečejo, loveč se od leve strani.

Lojze: Le teci, Blaže, da te Joško ne ujame. Teci, teci, da ne boš vedno lovil!

Blaže: Oh, jaz ne morem več! Zapik zame, jaz se ne grem več!

Joško: Seveda! Zdaj, ko bi moral loviti, se ne greš več; vsakdo bi tako delal! Potem se pa jaz tudi ne grem!

Francelj: Saj res, kar nehajmo! Meni se ne ljubi več, pa tudi truden sem že. Kar sem le na to-le klopico bom sedel, pa se nekoliko odpočijem.

Andrejček: Zapik tudi zame! Jaz sem tudi truden, saj sem tekel že skozi sem od Logóv.

Lojze: No, pa se nekoliko pomenimo, kako je bilo v Logéh. Kako ti je kaj ugajala telovadba, Joško?

Joško: Lepo so telovadili, lepo.

Andrejček: Na drogu so tako lepo telovadili, da sem se pričel kar še jaz vrteti. Posebno tisti veliki telovadec s črnimi lasmi je delal veletoč kaj lepo.

Lojze: Pa na bradlji, tam, tam so lepo telovadili! Kaj takega pri nas najbrž ne znajo.

Joško: Seveda ne znajo pri nas. Tri leta imajo sicer že Orla, pa vendar ne znajo bogve kako imenitno telovaditi. Pa veste, zakaj ne znajo?

Par glasov: Zakaj ne, zakaj ne?

Joško: Zato ne, ker so postali fantje kar člani, ne da bi bili poprej pri naraščaju. Ali ste videli, kako so naraščajniki v Logéh lepo telovadili? Meni so naraščajniki skoraj najbolj ugajali.

Blaže: Meni tudi.

Joško: Vidite, pri nas bi tudi lahko imeli naraščaj, pa se nihče za to ne pobriga. Ah, pri nas tako nikoli nič ne bo!

Francelj: Kaj pa ti veš, da nič ne bo! Zakaj pa, da bi nič ne bilo! Jaz sem pa slišal, da bodo tudi pri nas osnovali naraščaj in jaz se takoj vpišem!

Lojze: Jaz tudi, samo če osnujejo naraščaj.

Joško: No, če se vpišeta vidva, se tudi jaz!

Andrejček: Midva se tudi vpiševa, kaj ne, Blaže?

Blaže: Seveda, pa še prav kmalu!

Joško: Ah, kako lepo bi bilo, če bi tudi mi kdaj tako telovadili, kot so danes Ložani.

Vsi: Lepo, lepo bi bilo!

Lojze: To bi se potem postavila Mala vas! Potem se že ne bi upali Ložani z nami tako norčevati. To bi jim pokazali!

Andrejček: Pokazali, pokazali bi jim. Jaz vem, da bi kmalu boljše telovadili kot oni.

Par glasov: To se samo po sebi razume! (Kratka pavza.)

Andrejček: Fantje, zdaj pa igraymo kozo!

Blaže: Dajmo, jaz sem za to!

Francelj: Jaz pa ne! Rajši se še pogovarjajmo o Ložanih in njihovi prireditvi.

Lojze: Kaj še! Jaz igram tudi kozo, pa je! Blaže, vidiš, tam-le na tisti kamen nastavi, pa takoj pričnemo. Tukaj je kamenje, kdor ga hoče.

Joško: Francelj, še midva igrayva, da nas bo več.

Francelj: Naj bo! Blaže, ali si že nastavlil?

Blaže: Že, že! Na sedem korakov zbijamo. Kdor ne podere, potem, ko je trikrat več vrgel kot tisti, ki so že podrli, lovi. Torej pričnimo! Jaz mečem prvi. (Pomeri in vrže.) Ha-ha-ha, sem že zadel. (Potem, ko so vsi parkrat vrgli, priteče Ivan.)

2. prizor.

Prejšnji in Ivan.

Ivan (pride hitro od desne): Oho, fantje, jaz pa nekaj vem. (Vsi prenehajo z igranjem in se ozro vanj.)

Par glasov: O, Ivan!

Ivan (se smeje): Jaz vem nekaj lepega, lepega, pa nikomur ne povem.

Francelj: O, Ivan, kar povej, kaj boš skrival, saj veš, da sicer še sam lahko pozabiš. (Vsi se zasmejejo.)

Ivan: O teža pa ne bom pozabil! Povedal pa tudi ne bom. Vem pa nekaj lepega, lepega...

Andrejček: Povej no, Ivan, pa ti dam precej pol zaflikane kronice.

Par glasov: Daj no, daj, Ivan, povej!

Ivan: Ali čem povedati, kaj? Pa prav nova novica je to; takšne niste še nikoli slišali.

Lojze: Povej že vendar, Ivan, povej!

Ivan: Dobro, bom pa povedal!... O, pogledajte, pogledajte, tam-le gre pa Pavlek in ves objokan je.

3. prizor.

Prejšnji in Pavlek.

Pavlek (se bliža počasi in boječe. Ostane bolj osamljen).

Joško: Pusti no, Ivan, tega pusteža, pa povej, kar veš!

Ivan: Poslušajte torej! (Vsi napeto posluhnejo in pristopijo bliže.) Naš Tone, ki je podpredsednik pri našem orlovskega odseku, mi je povedal, da se osnuje prihodnja nedelja pri nas nižji naraščaj — torej Orlič, in jaz se bom takoj vpisal.

Francelj: Jaz tudi!

Joško: Jaz tudi!

Par glasov: Jaz tudi, jaz tudi!

Pavlek (stopi k njim in reče prav boječe): Jaz se tudi zapišem med Orliče.

Joško: Ti pa že ne; ti, ki si pijančev sin, tebe nočemo!

Francelj: Nočemo te ne! Saj te vaš oče tudi pusti ne. Saj te bo hodil vedno s polenom iskat in še nad nami bo klel ta stari in pijani Rok. Ha-ha-ha. (Vsi se zasmеjejo.)

Ivan: Fantje, zdaj pa pojdimo k našemu Tonetu, da nam bo še kaj povedal o Orličih in telovadbi.

Par glasov: Pojdimo, pojdimo! (Se odpravljajo; Pavlek hoče z njimi.)

Ivan (Pavleku): Ti ne smeš z nami, tebe nočemo, ti pojdi pijanega Roka gledat! (Se zasmеje.)

Joško: Nočemo te ne! Pa Bog varuj, če bi prišel za nami! (Mu požuga.)

Vsi (grdo gledajo Pavleka in žugaje mu odidejo).

Lojze: Ti pojdi po kupca, da kupi vašo hišo, saj vam jo bodo itak kmalu prodali, ne pa, da bi hodil za nami! (Mu žuga.)

Vsi (odidejo).

4. prizor.

Pavlek sam.

Pavlek (sede na klopico): Ti bodo Orlič, jaz pa ne bom mogel biti, ker je naš oče pijanec... in pravijo ljudje, da je že vso domačijo zapil. In zaradi njega sem še jaz tako nesrečen: vsakdo me grdo gleda in zaničuje... in zdaj še Orlič ne bom mogel biti. Drugi bodo lepo telovadili, jaz pa ne bom smel. In to vse zato, ker nimam več mamice in je oče pijanec... (Joka.)

5. prizor.

Pavlek in Mihec.

Mihec (se tiho priplazi, ko zapazi Pavleka, se nekoliko ustavi, potem se pa zasmеje): Ho-ho-ho, Pavlek, pa jokaš! O ti trčeni pobček, ho-ho-ho...

Pavlek (se žalostno ozre): Kaj si ti, Mihec? Kje si pa bil?

Mihec: Kje sem bil? Bi rad vedel, kaj? No, ti bom pa povedal, ker si ravno ti in ne morda kak preklican Orlič. Veš, kar videti jih ne morem!

Pavlek: Zakaj pa ne, Mihec? Jaz imam pa Orliče rad!

Mihec: Beži, beži, Pavlek, saj vidiš, da te ne marajo. Sicer je pa meni oče rekel, da se s fantalini, ki so na orlovsko plat udarjeni, ne smem družiti. Veš, moj oče je župan in kar on reče, že nekaj velja. In on pravi, da ne mara Orlov. Jaz jih tudi ne maram. Tebe pa imam vsaj nekoliko rad, dasi imaš tako grdega očeta. Poslušaj me torej, da ti povem, kje sem bil.

Pavlek: Ah, Mihec, nisem prav nič radoveden!

Mihec: Poslušaj, da ti povem, boš že potem videl, ali boš radoveden ali ne. Veš, veverice sem šel loviti na Smrekov vrh, pa nisem nobene ujel, ker sem bil sam. Ampak držal sem pa že eno, a ko me je ugriznila, sem jo izpustil. Vidiš, sem-le na palec me je ugriznila, da me kar skeli. Ampak lepa je bila, lepa. Ta rjave sorte je bila in dolg repek je imela in ušesi tako-le pokonci. (Nastavi dlani na ušesa.)

Pavlek: Ah, kaj veverice! Jaz bi bil rad Orlič, to je zdaj vse!

Mihec: Kaaj? Orlič hočeš biti, Orlič? Ali si na glavo padel, Pavlek? — Pa veš, kaj ti povem? Tebe še vzamejo ne, ker si pijanega Roka sin. Ha-ha-ha...

Pavlek: Ah, Mihec! Jaz hočem biti Orlič! Veš, pravkar so bili tukaj Joško, Francelj, Blaže, Lojze, Andrejček in Ivan in vsi so rekli, da se vpišejo k Orličem, ko so zvedeli, da jih bodo tudi pri nas ustanovili. Tudi jaz sem rekel, da bom Orlič. Tedaj pa so se začeli iz mene norčevati in dejali so mi, da me ne marajo. Toda jaz moram biti Orlič!

Mihec: Beži, beži, Pavlek. Kaj bi tja silil, kjer ni zate! Saj veš, da si sin pijanega Roka! Pa hočeš biti Orlič. O ti, ta pijanega Roka sin!

Pavlek: Mihec, Mihec, čigav sin si pa ti! Kar molči! Toda jaz bom Orlič, pa če se tudi ti na glavo postaviš!

Mihec: Tak-le Orlič, ki ga nič v hlačah ni in še kar je, ni vredno počenega groša! Ha-ha-ha!

Pavlek: Le reži se, le! Toda jaz bom Orlič!

Mihec: Ti — Orlič? Nikoli, nikoli!

Pavlek: Pa bom! In še kmalu!

Mihec: Ne, ne boš, če ti rečem, da ne boš!

Pavlek: Pa bom Orlič! Jaz moram biti Orlič in jaz hočem biti Orlič!

Zastor.

Biser Slovenije je slovenska mati

P. Krizostom:

Tudi jaz sem mislil na Vas.

V januarjevi številki »Orliča« je priobčil Mirko tri zelo zajemljiva pisma iz Rima. Vem, da ste jih vsi z velikim veseljem prebrali. V kratkih besedah je veliko povedal. Med drugim piše tudi, da je bil v audijenci pri svetem očetu in da je še v tistih svečanih trenutkih mislil na svoje tovariše Orliče — kar je zares zelo lepo. Vem, da so se le-ti razveselili, ko jim je prinesel od papeža blagoslovljene svetinje v spomin.

V tistih pismih obeta Mirko, da me bo prišel obiskat — pa me ni prišel. Najbrž mu je zmanjkalo časa. Skoda — zakaj jaz bi ga bil silno ljubeznivo sprejel in marsikaj lepega bi mu bil pokazal. Povedal bi mu bil tudi, da sem — kakor on — tudi jaz že enkrat v navzočnosti svetega očeta prav živo mislil na slovenske Orliče. — Kako se je zgodilo, da sem mislil na vas, dragi Orlič, v papeževi navzočnosti, vam hočem zdaj prav na kratko popisati.

Bilo je 24. decembra lanskega leta. Ta dan je bil določen, da se zaključí sveto leto in se zazidajo svetoletna vrata. Ta vrata so redno zazidana, le vsako 25. leto, ki se imenuje sveto leto, jih odzidajo. — Že prejšnji dan sem si preskrbel vstopnico, zakaj brez nje ne more nihče vstopiti ob taki priliki v baziliko sv. Petra, ki je vsa zastražena od mnogoštevilnega vojaštva. Celi dve uri pred napovedanim prihodom svetega očeta sem prišel v cerkev, da bi dobil ugodnejši prostor. Bazilika je bila razdeljena z lesenimi ograjami po dolgem v tri oddelke. Srednji oddelek je bil široka ulica, po kateri naj bi prišel sprevod s svetim očetom. Dobil sem prav ugoden prostor na desni strani groba sv. Petra, prav blizu ograje. Pred mano so stali štirje dečki, ki so bili vsi enako oblečeni — imeli so kratke modre hlače, temno zeleno srajco in okrog vratu pisano svilen rutico —; v rokah so držali papeževe zastavice belo-rumene barve. Všeč so mi bili ti fantiči, ki so se obnašali vkljub veliki vročini in gnučji, ki je postajala vedno hujša, prav dostojno in resno. Vprašal sem jih, odkod so prišli in so mi odgovorili, da so svetoletni romarji iz Milana in da so vsi štirje gimnazijci-drugošolci. Na vprašanje, zakaj so vsi enako oblečeni, mi je odgovoril deček, ki mi je bil najbližji in mi povedal zares lepe stvari. Dejal je, da so vsi štirje esploratorji (skavti), ki pripadajo skavtskemu oddelku nekega samostana v Milanu, čigar ime sem — žal — pozabil. V tistem samostanu prebiva njih duhovni oče — pater Isidoro. Poleg telesnih vaj, skrbijo zlasti za svojo dušo. Vsako nedeljo imajo skupno sveto mašo, pri kateri pojo latinski koral. Med mašo prejmejo vsi sveto obhajilo. Nato sledi pridiga patra voditelja in blagoslov z Najsvetejšim. Nisem se mogel zdržati smeha, ko mi je pravil, da je vsakega esploratorja sveta dolžnost imeli »mens sana in corpore sano — zdravo dušo v zdravem telesu«. Ko mi je to govoril, se je visoko vzravnal, lica so mu rahlo zardela in v očeh se mu je vžgal plamen svetega navdušenja.

Ko mi je ta ljubeznivi deček pravil tako lepe stvari, sem se spomnil na vas, slovenski Orlič. Tudi naša naloga je skrbeti za dve stvari: za zdravo telo in zdravo dušo, okrašeno s posvečujočo milostjo božjo. Le vprašajte se, ljubi moji, če res skrbite vi za oboje, če vam ni morda telo več kol duša. Ali vas morda veseli samo vežbanje telesa in ne tudi vežbanje duše? Ali veste, kje se vežba duša? Duša se vežba v premagovanju, v pobožni molitvi, v svetem obhajilu... Ali pristopate z veseljem k svetemu obhajilu?

V take misli sem se zatopil in tako začel nagovarjati v duhu vas, ljubi Orlič. — Med tem je prikoračala v cerkev papeževa palatinska garda in se postavila ob vsaki strani lesene ograje preko cele bazilike, da napravi častno stražo svetemu očetu. Blizu groba sv. Petra so se vstopili v dve vrsti »Švicarji« v svojih pisanih uniformah, z dolgimi sulicami v rokah. Na obeh

slameh papeževga oltarja pa je stala po ena vrsta »garde dei nobili« — po naše bi se reklo garda plemenitašev — v svojih srebrnih čeladah z dolgimi grivami, kakršne so nosili stari Rimljani v visokih škornjih, belih hlačah in rdečih, z zlatom obšitih suknjah. — $\frac{1}{4}$ 11 je bila ura, ko je došel sprevod s svetim očetom v baziliko. Raz balkon nad glavnim vhom so zadonele srebrne trobente. Sprevod je vodil švicarski častnik v srebrnem oklepu. Sledili so štirje rdeče oblečeni papeževi služabniki, nato razni plemenitaji v pestri španski noši; za njimi zastopniki raznih redov in nepregledna množica škofov v ornatu in z mitrami na glavi. Sledila sta dva prelata, izmed katerih je nosil eden z bleščetimi biseri posuto tiaro, drugi pa mitro. Sveti oče je sedel na visokem tronu pod prekrasnim baldahinom in z dvignjeno roko delil blagoslov na desno in levo. Sredi navdušenih pozdravnih klicev in ploskanja se je pomikal sprevod proti velikemu oltarju. Prestol — »sedia gestatoria« imenovan —, na katerem je sedel papež, je nosilo dvamajst rdeče opravljenih komornikov, baldahin pa so držali prelatje. Papežev obraz je bil bled in silno resen. Približal se je mestu, kjer smo stali mi. Dečki so dvignili tedaj svoje belo-rumene zastavice, pričeli mahati z njimi in soglasno klicati: »Salve, sancte pater! — Pozdravljen, sveti oče!« — Ostalo klicanje in ploskanje se je za par hipov poglelo in do papeževih ušes so prodrli nežni glasovi teh mojih fantičev, ki so se v velikem navdušenju kar spenjali proti tronu in vihteli vedno krepkeje svoje zastavice. Sveti oče se je ozrl nanje in ko jih je videl v njihovi nežni priprostosti in nedolžnosti, mu je zdrknil preko lica rahel nasmeh in trikrat jim je zamahnil z roko v pozdrav in jih še posebej blagoslovil. O kako so jim tedaj v tih sreči zažareli njihovi obrazki in oči so se jim kar iskrite v radosti.

V tistem sreečanem trenutku, dragi Orlič, sem mislil na vas in zašepetal sem tiho molitev h Gospodu, naj obrne on ta papežev blagoslov tudi na vaša srca, da bodo ostala vse življenje nedolžna in polna svetega navdušenja za Kristusa in njegovega namestnika — rimskega papeža.

Sveti oče je pokleknil na klečalniki pred grobom sv. Petra. Neki prelat je dal blagoslov s tremi znamenitimi relikvijami raz levo ložo, ki je bila bogato okrašena z rdečimi zlato obšitimi baržunskimi preprogami in z neštetiimi električnimi lučkami. Papeža so zopet dvignili in ga nesli okrog oltarja. Raz visok svoj prestol je dal nato svoj zadnji svetotetni blagoslov, nakar se je vršil obred zazidanja svetih vrat.

Mudilo se mi je domov in nisem mogel čakati konca. Obrnil sem se k svojim štirim mladim znancem, s katerimi sem se sprijaznil v tako kratkem času ter jim podal roko. Vprašal sem jih še, če so kaj trudni, ko že nad tri ure stoje v tej gnječi, pa so mi odgovorili, da prav nič in da bi bili pripravljene še čakati, če bi bilo treba. Eden izmed njih je stopil tedaj prav blizu k meni in mi je zašepetal tele prekrasne besede, ki jih ne bom nikdar pozabil: »Vi ne veste, pater, kako srečni smo zdaj, ker smo prejeli blagoslov Kristusovega namestnika na zemlji.«

Ko sem sedel v vozu cestne železnice ter se peljal proti svojemu samostanu, sem pa zopet mislil na tako mnoge fantiče in tudi Orlič, ki se včasih niti nekaj minut ne morejo zadržati v cerkvi dostojno in pobožno. Tako so nestrpni, da čakajo samo na konec duhovnega opraviła, četudi traja le-to samo pol ure. Pa sem prišel nazadnje do tega sklepa: Tisti fantič, ki hoče veljati za pravega Orliča, se bo v cerkvi vedno zavedal, da prebiva v tabernaklju sam božji Sin, ki je neskončno večji od papeža. Pracemu Orliču bicanje v cerkvi ne bo nadležno in dolgočasno, ampak prijetno, zakaj pobožen in dober Orlič bo po vsakem duhovnem opraviłu, pri katerem je bil s celim srcem navzoč, deležen Kristusovega velikega blagoslova in njegove neskončne ljubezni.

**Bodite neustrašeni vitezi katoliške
Cerkve in svetega očeta v Rimu**

Prof. Fr. Pengov:

Kanarček.

(Večerni pogovori.)

1. večer.

Nekje na Slovenskem žive trije bratci, ki zelo radi slišijo kaj novega in lepšega. Nekega večera prosijo očeta, ki je učitelj, naj jim pove kaj zanimivega iz ptičjega življenja.

»Pa si oglejmo kar našega kanarca v kletki!« jim radevolje ustreže oče.

Joško, srednji po starosti, pa meni: »Tega itak gledamo vsak dan, torej kaj novega pač ne bomo ugledali; sicer pa že spi in je videti samo rumeno žogo.«

»Tako, on spi! Pa odkodi veš to tako natančno?« vpraša oče.

Vinko (najstarejši): »Napihnil se je in vtaknil glavo pod perut. Tudi čepi popolnoma mirno na prečki in se ne gane.«

Oče: »To, da sedi tiho, že lahko smatramo za znamenje spanja. Kaj praviš, ali bi mogel tudi ti spati takole sedeč na drogu? Zdi se mi, da bi se prav v kratkem času prekopicnil dol!«

Joško: »O, stvar je zelo preprosta; ptič ima dolge prste in kremplje, s katerimi obseže palico. Ko bi imel jaz take, bi tudi lahko spal na ta način.«

Oče: »Kako prebrisan si vendar, dečko. Toda nekaj me moti. Glej, naše roke so vendar najmanj tako pripravne za prijemanje, kakor ptičji kremplji. Misli si pa, da bi moral tenko palico, ki jo ravno še obsežeš, držati eno samo uro trdno v rokah. Ali bi vzdržal to?«

Joško: »Eno uro bi hotel poskusiti to reč; toda celo noč posnemati ptiča, ej, davno poprej bi mi ohromela roka!«

Oče: »Nobenega dvoma ni o tem! Vzrok temu je pa splošno veljavno dejstvo, da moremo napenjati mišice le razmeroma kratek čas, potem pa omagajo.«

Benjaminček (najmlajši): »Ata, kaj pa so »mišice«? Sosedov Stanko pravi, da imamo na lakteh tudi mišice in da postajajo vedno debelejšje, če pridno telovadimo.«

Oče: »In prav ima. Pa ne samo na lakteh imamo mišice, ampak tudi na bedrih, na glavi, na trupu, z eno besedo: povsodi; mišice namreč niso nič drugega kot pusto meso, in kadar ješ biftek, tedaj ješ ravno goveje mišice.«

Joško: »Toda kaj pa imajo opraviti mišice z močjo? In kako se morejo napeti, če držim palico v roki?«

Oče: »Meso obstoji iz posameznih vlaken, kakor lahko vidiš na dobro prekuhani govedini; dokler je živo ima čudno lastnost, da se lahko skrči po dolžini, obenem pa odebeli. Pri-

bližaj le spodnjo laket zgornji in prepričaš se o tem. Ta zmožnost mišičja, ki je popolnoma podvržena naši volji, je vzrok vse sile, ki jo čutimo v sebi in jo lahko javimo tudi navzven. Če stisneš komu prijateljsko roko, če vihtiš kladivo ali dvigneš nogo za hojo, se godi vse to s krčenjem mesa, ki je v zvezi s koščicami tvojih prstov.«

Benjaminček: »Toda duhovi so vendar iz samih kosti in vendar tudi hodijo!«

Oče: »Seveda hodijo, toda samo v kakem prizoru na Društvenem odru in pa v domišljiji praznovernih ljudi; ves ostali svet pa ve, da morem približati spodnjo laket gornji le, ako mišicam, ki vežejo obe kosti, naravnost zapovem, da naj se skrčijo.«

Joško: »Toda meni ni treba niti zapovedovati, če hočem nesti kozarec vode k ustom.«

Oče: »V tem, da hočeš, tiči že povelje. Če nisi prav nič žejen, ne pride roki niti na misel, da bi se iztegnila po kozarcu. Ves ustroj ali mehanizem med našo voljo in mišičjem je tako čudovito popoln, da zadostuje že sama misel, da izvrši gibe, ki so pripravni za dosego našega namena. — Če smo dobro spočiti, se krčijo naše mišice z veliko silo, tako da z upogibanjem lakti lahko vzdigneš precejšnje breme. Toda dolgo ne prenese meso tega skrčenja; vedno večja postaja potreba, da se zopet izravna, tako da nam slednjič omahne roka z bremenom. Pravimo, da se je mišica utrudila, in treba je nekaj časa, da si odpočije in dobi zopet nazaj sposobnost za krčenje. Morebiti se vam zdi majhna reč, držati laket pol urice vodoravno? Toda, kar poskusite; zdi se mi, da bo že čez četrt ure omahnila vsakemu izmed vas kot kos svinca.«

(Dalje prihodnjič.)

Br. L.:

Nov prapor!

Kdo bo pa zopet imel nov prapor? Ljubljansko okrožje, in sicer za naraščaj. Pa boste rekli: čemu pa bo okrožju naraščajski prapor, ko pa nima naraščaja; kdo ga bo pa nosil? Le počasi, vam razložim.

Ljubljansko okrožje si preskrbi prehodni naraščajski prapor, to se pravi, da bo ta prapor prehajal od enega odseka k drugemu. Kdor bo boljši, ta ga bo dobil. Seveda bodo naraščajniki tekmovali za ta prapor, ravno tako, kakor tekmujejo člani za podvezni prapor. Tekmovati bo pa moral višji in nižji naraščaj. Zakaj pa oba? Kaj pa, če nima odsek višjega naraščaja? Saj ravno zato bo prapor, da bodo vsi naši odseki imeli obojen naraščaj, in da bodo oboji

telovadili, pa pridno telovadili. Če odsek nima enega naraščaja, ga bo pač treba ustanoviti.

Kakšen neki bo ta prapor? Ali bo kaj podoben drugim zastavam? Drugim zastavam bo malo podoben, pa bo vendar le lep. Dva odlična gospoda, ki se na umetnost dobro razumeta, sta ga pohvalila. Takle bo ta novi prapor: Glavno bo nastavek, zastave iz blaga sploh ne bo. Na drogu bodo palmove veje, ki bodo nosile šop lipovih listov, na teh bo pa orel z navzgor zakrivljenimi peruti in v sredi križ. Vse to bo pozlačeno. Namesto zastave bo pa šest visečih trakov.

Kajne, takega prapora še niste videli? Pa je zelo značilen za Orle. Le pogledjte: Palmove veje so simbol (znak) boja in zmage. In Orli se borimo proti vsemu, kar je slabega, in upamo na zmago. Lipovi listi so znak slovenstva. Orli pa smo Slovenci in hočemo tudi ostati. Orel z razprostrtimi peruti je znak našega poleta, znak našega ponosa in naše moči. Križ, ki je na vrhu, pa je simbol naše vere, je naše hrepenenje in naš končni cilj.

Lep bo ta prapor, vreden, da se pridno pripravljamo na tekme, pa tudi, da zanj zbiramo. V Šmartnem pri Litiji so prav zelo pridni. Na tekme se pripravljajo in tudi za prapor so že veliko zbrali.

Mladci in Orličiči ljubljanskega okrožja — kdor bo bolj delaven, ta bo dobil novi prapor. Kdo bo prvi?

Orličiči!

Kaj pa tekme? V telovadnici se gotovo že prav pridno pripravljate na nje. Skrbi vas pa, kaj bo z odgovori iz »Orličiča«, ki jih ne morete nikjer dobiti. Prosite g. voditelja, naj vam jih preskrbi! Piše naj ljubljanskemu orlovskemu okrožju (Ljubljana — Ljudski dom), koliko izvodov potrebujete, pa jih boste dobili. Izvod stane samo 1 Din. Vaša zmaga pri tekmah bo veliko več vredna! Na delo, Orličičice vas bodo prekosile!

Bog živi!

Za orlovski stadion!

Ali si že storil svojo dolžnost in prodal eno srečko? Stadion bo najlepši spomenik v Ljubljani, vendar ne samo enega moža, temveč spomenik orlovske ideje in požrtvovalnosti tistih, ki so ga zgradili. Ali ne bi tudi ti imel rad spomenika v tej zgradbi?

Orličičica, Tebe, vem, da ni potreba opomniti!

G. župnik L. — Vaših prispevkov sem vedno zelo vesel. Glede kazala, mislim, da ne bo težko izpeljati. (Orliči, letos bo prinesel »Orlič« koncem leta kazalo čez cel letnik, da boste imeli lep pregled o vseh spisih.) Glede Orlovskega zleta v Rim ste pa že brali v »Slovincu« 7. febr. 1926.

Materinski dan 25. marca 1926. »Prosvetna zveza« v Ljubljani bo priredila ta dan v Sloveniji proslavo slovenske matere. Namen dneva je dvigniti ugled slovenske matere, proslaviti njeno delo in trpljenje. Naj doni ta dan po naših cerkvah, po naših družinah in po naših organizacijah slava in čast slovenski materi. Zato je tudi ta številka »Orliča« posvečena našim dobrim materam. — Orliči, sodelujte tudi vi!

Zlet v Rim 3., 4. in 5. sept. 1926. — Jugosl. orlovska zveza in češka orlovska zveza bosta priredile v omenjenih dnevih zlet v Rim. Javni nastop se bo vršil tudi v navzočnosti sv. očeta. Orliči, ali bo šel kdo izmed vas v večno mesto? Mirko vas ne bo mogel več zastopati in bo treba odposlati posebno zastopstvo, vsaj trije Orliči morajo v Rim! Kdo ima kakega bogatega strica v Ameriki?

Našim mladim pesnikom. — Vladimir, Karel, Raka in drugi: Vam ostanem dolžnik do prihodnje številke. Bog živi! Urednik Ante.

Iz nabiralnika.

Lom. G. urednik Ante! Najlepša hvala za pesmico »Božično ti pozdravljeno drevo!« Došla je v pravem času. Naši Orliči so se jo hitro naučili ter jo navdušeno in lepo zapeli pri orlovski akademiji na sv. večer, ko so tudi Orliči nastopili z deklamacijami, telovadbo in igrico »Božično drevesce«. Bog živi! — Udani Fran Govekar, župnik.

Konjice. Iskreno pozdravljeni, g. Ante! Naznanjam Vam, da je priredil orlovski odsek v Konjicah dne 2. februarja 1916 akademijo z dobrim uspehom. To pot smo tudi mi Orliči pokazali, da smo nevstrašeni. Med naraščajskimi vrstami imamo tudi vrlega Orliča, ki je velik kot palček in še ne hodi v šolo. Ljudstvo ga je z zanimanjem opazovalo. — Iskreno pozdravljeni. Bog živi! Rudi Petan.

Maribor. Častiti g. Ante! Lahko si mislite, kako nam je bilo težko pri srcu, ko je odhajal v tujino naš ljubljani brat Nardžič. Toda, kako smo se razveselili, ko ste se za nas uboge Orličiče - mladiče zavzeli Vi, častiti gospod Ante. — Okleniti se Vas hočemo z vsem srcem in Vam slediti v mladostnem poletu kvišku... — V semenišču napredujemo. Orličev nas je 50. Na Marijin praznik 8. decembra smo sodelovali pri akademiji v Zadružni banki s skupinami. Tudi naši člani so se takrat zelo postavili z lepimi vajami s kiji. — V telovadnih urah smo sicer precej živi, vendar jako radi telovadimo, posebno na orodju. — V imenu vseh Orličev v mariborskem dijaškem semenišču: Bog živi! Anton Koren.

Jesenice. Častiti gospod Ante! Blagovolite sprejeti par vrstic o življenju jeseniških Orličev. — Marljivo smo se pripravljali na akademijo, katera se je vršila 2. februarja. Igrali smo tudi igro »K mamic«. Pri telovadbi hitro napredujemo pod vodstvom br. Čopa. Pa tudi sestankov se pridno udeležujemo. Vršijo se dvakrat na teden. Na teh nam povesta brat Slabe in br. Volčini mnogo lepega, koristnega in zabavnega. »Orliča« težko pričakujemo. Čitamo ga jako radi. — V imenu vseh Orličev Vas pozdravlja Lado Truhlar.

Škofja Loka. Gospod urednik! Za prvo silo bo že zadostovalo, če napišem par vrstic. Saj še nikoli nisem pisal, samo sedaj sem se izmislil, ker drugi pišejo, pa moram še jaz. Orlič sem že 3 leta. Pri Orličih pa imamo še enega Orliča za smeh. Ime mu je pa Pavle. Včasih se skupaj kaj pogovarjamo in vprašujemo drug drugega, kaj ve, pa reče Pavelček »zicku«, mi se pa smejemo. Križnar Franc pa pove drugo povest, ki se ji pravi: Pri sosedovih so imeli kravo, krava je imela tele, tele je imelo zvonec, pa je bilo te povesti konec. — Prav lepo pozdravljam vse Orličiče in Orličice. Bog živi! Klobovs Jakob.

(Zaradi pomanjkanja prostora bom priobčil ostale dopise prih. Ur.)

Za bodrilo in razvedrilo.

Drugi izkaz rešilcev ugank v 5. številku. »Orlič«: Šeligo Josip, J. Sijkita, Št. Kraljič, Majhen Iv., Majhen Anica, V. Zaletel, J. Lavrič, Iv. Ledinek, Mokrinjak Fr., Fabijani R., Poljšak R., Kobal Iv., Cerar Fr., Matijan Mat., Volk J., Valentinčič St., Erjavec Jan., Presterl Ant., Krmelj Leop., Knafelj Ant., Knafelj Tine, Žlebnik Leo, Drmota Leop., Petek Jan., Lovrač Jan., Radešček Rad., Klobovs Jak., Panzi Jak., Tmanc, Ziri.

Nagrado sta dobila: Štok I. in Kobal Iv. Oba sta prejela knjigo »Misijonska prireditve«.

1. Rešitev demanta v 5. številku.

Besede pomenijo :

1. soglasnik
2. list
3. kar je pri vsaki hiši
4. človek, ki prepeljava ljudi čez reko
5. kazen
6. pri satovju
7. soglasnik

Po sredi navzdol bereš naslov znane-ga orlovskega lista.

2. Rešitev kvadrata v 5. številku.

v	o	d	a
o	s	e	l
d	e	l	o
a	l	o	a

Besede se bero vodoravno in navpično

3. Rešitev istopisnice v 5. številku.

Jože lovi mačko in ko jo ujame, zakliče: »Jo že imam!«

1. Istoštevilčnica.

(S. Kratochvilova.)

	5	

Polagaj v prazna polja številke tako, da bo navpično, vodoravno in diagonalno vsota številke 15.

2. Premikalnica.

(A. L. Dol.)

Stojan
Agneza
Katarina
Peter
Suzana

Premikaj ta imena tako, da dobiš od zgoraj navzdol eno moško in eno žensko ime.

Imena rešilcev bomo priobčili.

»Orlič« izhaja vsak mesec. — List izdaja uprava »Mladosti« (dr. Stanko Žitko). — Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina (VI. letnik) za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 8 Din na leto, za vse druge naročnike 12 Din. — Urednik: Fran Zabret. — Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.